

Gemeente Stichtse Vecht
T.a.v. college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 1212
3600 BE Maarssen
Per mail: info@stichtsevecht.nl

WMO-raad Sociaal Domein
Stichtse Vecht
p/a Karel Doormanweg 17
3621 JV BREUKELEN
Tel.: 06-22419481
wmo.smeets.stichtsevecht@gmail.com

cc. Bea Oomens: bea.oomens@stichtsevecht.nl
Dennis Boekhout: dennis.boekhout@stichtsevecht.nl

Stichtse Vecht, 22 februari 2016
Ref.nr.: 162202WMOLAS
Onderwerp: Advies Actieprogramma Ouderen 2016-2017

Geacht college,

In uw schrijven van 14 december jl. heeft u de WMO-raad Sociaal Domein Stichtse Vecht (verder de raad) gevraagd u te adviseren over het Actieprogramma Ouderen 2016-2017.

De raad is bij de startbijeenkomst Ouderenbeleid op 23 april jl. en bij de themabijeenkomst Ouderenbeleid op 18 juni jl. aanwezig geweest, maar was niet betrokken bij de werkgroep, die de voorliggende nota in cocreatie met de Seniorenraad heeft geschreven.

In het verlengde van de bijeenkomst van 21 januari jl., waar de conceptversie van de nota Actieprogramma Ouderen aan diverse partijen, waaronder aan de vertegenwoordigers van de raad, werd voorgelegd heeft de raad haar advies na ontvangst van de bijgestelde nota op basis van reacties van deze plenaire bijeenkomst en van de werkgroep uitgebracht.

Algemene opmerking/advies aangaande de doelgroep en het beleid
Integraal Ouderenbeleid

De raad is van mening dat er een integraal Ouderenbeleid in deze nota dient opgenomen te worden, want er kan niet worden volstaan met het benoemen van wetgeving en gemeentelijke beleidskaders (hoofdstuk 2) op de beleidsterreinen, die de uitvoering van het Ouderenbeleid raken. De raad ziet een analogie met het Jeugdbeleid, dat in 2014 in een aparte nota is beschreven. Kortom, een integrale aanpak!

Doelgroep de krachtige en kwetsbare ouderen in Stichtse Vecht

In de nota, onderdeel doelgroep, wordt vooral het criterium leeftijd gehanteerd om de doelgroep ouderen verder te differentiëren. Per leeftijdscategorie wordt een algemene indicatie over de verwachte gezondheidstoestand gegeven. De nota gaat uit van eigen kracht en eigen regie van ouderen, waarbij aan de kwetsbare ouderen passende ondersteuning wordt geboden.

De raad is van mening dat de doelgroep ouderen, zoals nu beschreven, te divers is om gericht beleid en acties op uit te voeren. De raad adviseert als startleeftijd voor de doelgroep ouderen-beleid de AOW-leeftijd, deze leeftijd was 65-jaar en wordt 66 jaar in 2018 en 67 jaar in 2021, terwijl vanaf 2022 de AOW-leeftijd gekoppeld wordt aan de levensverwachting, te nemen daar dit een belangrijk maatschappelijk en economisch omslagpunt is.

De raad is van mening dat kwantitatief en kwalitatief in beeld gebracht dient te worden, en voortdurend te actualiseren, hoe groot de doelgroep is van fitte, zelfredzame burgers versus de kwetsbare burgers; o.a. mensen met een beperking of met een chronisch fysieke, psychisch of psychosociaal probleem en dementie. De raad adviseert de gezondheidsmonitor 65-plussers van de GGD Midden-Nederland/Regio Utrecht jaarlijks te laten actualiseren en uit te breiden met de genoemde doelgroepen differentiatie. De raad constateert dat in de bijeenkomst van 21 januari jl. ook nadrukkelijk is gevraagd naar differentiatie en aandacht voor de vergeten doelgroepen (zoals eenzame ouderen, ouderen met gehoorproblemen of met psychiatrische problemen etc.).

Door deze differentiatie kunnen gerichte acties uitgevoerd worden, waarbij de raad pleit om de kwetsbare burgers te blijven ondersteunen en te monitoren ook als zij vanuit de thuiswoonsituatie overgaan naar langdurige, gehandicapten-, geestelijke gezondheid- en verpleeghuiszorg. Het blijven burgers van Stichtse Vecht!

Meer specifieke commentaren en adviezen per thema/beleidsterrein

Preventie en Welzijn, Zorg en Ondersteuning Thuis, Dementie

De raad heeft in diverse eerdere adviezen gepleit voor een actief signalerend- en preventiebeleid. In de nota worden een grote hoeveelheid acties beschreven, die dienen te voorkomen dat de actieve, zelfredzame oudere burger afglijdt naar een kwetsbare en ondersteuning behoevende burger.

De raad pleit voor versterking van een gecoördineerde vroegsignalering en preventie vanuit een sociaal maatschappelijke invalshoek (huisbezoek, signalering door SWT e.d.) en een medische en paramedische invalshoek vanaf de AOW-leeftijd, de komende jaren tussen 65 en 70 jaar.

Thema's als eenzaamheid, sociaaleconomische uitsluiting, mobiliteit en valpreventie verdienen hierbij nadrukkelijk tevens de aandacht. Zoals in de nota wordt vermeld is met name vanaf 75 jaar een toename te zien van het zorggebruik. Dit pleit ook voor het hiervoor voorgestelde vroeger starten met vroegsignalering en preventie. De raad adviseert niet te wachten tot 75 jaar, maar zet vroegsignalering en preventie al eerder in! Op het moment dat zorggebruik van toepassing is, blijkt vooral het vergroten van de samenwerking tussen het sociaal domein en het medisch/paramedisch een belangrijke factor om doeltreffend de kwetsbare burger te ondersteunen. Binnen Stichtse Vecht vereist dit de volle aandacht. Het SWT heeft in het bevorderen van de samenwerking een centrale rol. Een eerder overgenomen advies van de raad over het opnemen van de wijkverpleegkundige in het SWT was al een eerste aanzet hiertoe.

Verder dient ook aandacht te zijn voor de zorgcontinuïteit, zoals de thuisopvang na tijdelijke ziekenhuisopname, opvang in een hospice of een snelle overgang van Thuiszorg naar intramurale langdurige zorg. De raad adviseert hiervoor een apart actiepunt op te nemen. De raad constateert dat tijdens de bijeenkomst van 21 januari jl. ook gepleit is voor het specifiek agenderen van deze punten in afstemming met de zorgverzekeraars en o.a. de huisartsen.

De samenwerking en het bieden van zorgcontinuïteit vereist bij beginnend dementerende en dementerende burgers een krachtsinspanning van vele partijen. De raad onderstreept dan ook het belang van de extra aandacht binnen Stichtse Vecht voor dementie en het vooral op uitvoeringsniveau bewijzen dat alle betrokken professionals (formele hulp) en vrijwilligers/mantelzorgers (informele hulp) elkaar snel kunnen vinden en effectief kunnen samenwerken. De raad adviseert de samenwerking op uitvoeringsniveau en het zorgdragen voor voldoende zorg- en financiële continuïteit als apart actiepunt te benoemen. De raad constateert dat tijdens de bijeenkomst van 21 januari jl. hiervoor nadrukkelijk aandacht is gevraagd.

Wonen: Zorg en Diensten

In de nota is aangegeven dat voor de meest kwetsbaren in de thuissituatie een 'basispakket' beschikbaar is. Denk aan: maaltijdvoorziening, alarmering, vervoer, ontmoeting, het gebruik van digitale diensten en domotica (zie burgerinitiatief: de pilot in het Willem van Hoornhof in Maarssenbroek) zoals zorg op afstand en de beeldtelefoon. De raad is een voorstander van het aanbieden van dergelijke voorzieningen, waardoor kwetsbare burgers in staat zijn langer zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen. De raad wijst wel nadrukkelijk op het begeleid, gecoördineerd en betaalbaar aanbieden van dergelijke voorzieningen. De raad is voorstander om bij het voeren van gesprekken over Wmo-voorzieningen, zoals HH, begeleiding, woon- en vervoersvoorziening, rolstoel, maatschappelijke opvang of beschermd wonen, de behoefte aan het basispakket te inventariseren en deze gecoördineerd (laten) afstemmen met de aanbieders op dit gebied. De raad adviseert dit als apart actiepunt op te nemen.

Wonen: de Woning en de Woonomgeving

De raad onderschrijft het belang om spoedig te komen tot een plan en uitvoering van de uitbreiding van het aanbod geschikte- en beschutte woningen, als ook de verdere uitrol van het specifiek actieprogramma 'Wonen met welzijn en zorg 2015-2017'. De woonbehoefte van ouderen met een fysieke-, verstandelijke-, psychische- en/of psychosociale beperking en dementie dient nadrukkelijk hierbij in beeld te worden gebracht. Speciale aandacht wordt gevraagd voor de behoeften in Maarssenbroek aan wijkgerichte kleinschalige (intramurale) woonvoorzieningen, aan kleinschalige groepswoonvoorzieningen en kangoeroewoningen voor ouderen en hun mantelzorgers in Stichtse Vecht. Naar aanleiding van de bijeenkomst van 21 januari jl. constateert de raad deze punten nadrukkelijke meegenomen gaan worden in de verkenning met o.a. het Zorgkantoor, de zorgaanbieders, de wijkcommissies en dorpsraden etc. Tevens wijst de raad op het feit dat er te weinig doorstroming en te weinig keuzemogelijkheden op de huizenmarkt is, het Companen rapport, en dit gestimuleerd dient te worden door de gemeente Stichtse Vecht en de woningcorporaties

Verder zal in het Actieprogramma Ouderen 2016-2017 een actieve en zichtbare samenwerking/overleg met de lokale zorg- en welzijnsaanbieders opgenomen moeten zijn. Juist door zorg dicht bij huis en monitoring, in eigen wijk/woonkern, kunnen ouderen langer zelfstandig blijven wonen.

Verbinding: Wonen, Welzijn, Zorg

De wijkcommissies en dorpsraden vervullen een essentiële schakel in het verbinden van wonen, welzijn en zorg in de wijken/woonkernen. Maatwerk, het centraal stellen van de persoonlijke behoeften van ouderen bij de inzet van formele en informele ondersteuning bij wonen, welzijn en zorg. De raad adviseert nadrukkelijk de wijkcommissies en dorpsraden te betrekken bij de acties en ook te bekijken waar witte vlekken zijn, het ontbreken van actieve wijkcommissies en dorpsraden, en snel met verbindingso oplossingen met bewoners te zoeken binnen deze witte vlekken. Belangrijk is ook duidelijk aan te geven welke verwachtingen de gemeente Stichtse Vecht heeft van wijkcommissies en dorpsraden op het gebied van het Sociaal Domein. Het SWT heeft naar de mening van de raad een centrale rol in de samenwerking met wijkcommissies en dorpsraden en bij het managen van de verwachtingen. De SWT's en wijkcommissies en dorpsraden dienen elkaar in de wijk/woonkern te ontmoeten, op te zoeken en het onderwerp sociaal domein in de wijk/woonkern op de kaart te zetten!

Werk en Inkomen

De werk- en inkomenspositie vóór de pensioengerechtigde leeftijd is een belangrijke graadmeter voor de positie van ouderen nadat ze met pensioen zijn gegaan. In de leeftijdscategorie 55 plus tot de pensioengerechtigde leeftijd blijkt het percentage dat onder de armoedegrens leeft het hoogste. De raad heeft in diverse eerdere adviezen het belang aangegeven van het bevorderen van economische en maatschappelijke participatie als middel om maatschappelijke uitsluiting en financiële problematiek, op dat moment en later, voor te zijn. Tevens heeft de raad in deze eerdere adviezen aangegeven dat stapelingen van maatregelen, bijvoorbeeld eigen bijdragen en voordeurdelers, kunnen leiden tot financiële problemen en dit dan ook tijdig voorkomen kan worden door het uitvoeren van financiële impact berekeningen op de treffen maatregelen over het gehele sociale domein heen voor 55-plussers tot pensioengerechtigde leeftijd én voor ouderen (vanaf de pensioengerechtigde leeftijd).

Ten slotte

Het realiseren van het Actieprogramma ouderen 2016-2017 vereist een strakke regie en monitoring vanuit Stichtse Vecht, die voeling houdt met alle relevante uitvoerende partijen. In de nota dient ook beschreven te worden op welke wijze dit gaat gebeuren en welke kosten dit met zich mee zal brengen. De raad mist hier een financiële paragraaf, begroting, over de jaren 2016 tot en met 2017 en gaat ervan uit dat het onderdeel wordt van het integrale beleid en de visie.

Tevens ziet de raad graag een communicatieplan tegemoet, waarin het Ouderenbeleid, zowel digitaal als op schrift, en middels bijeenkomsten goed communiceert wordt met de doelgroep.

De raad zal de toekomstige praktijkinvulling van de nota Actieprogramma Ouderen 2016-2017 monitoren in relatie tot de gedifferentieerde doelgroepen, hun achterban/vertegenwoordigers, en in relatie tot de integrale uitvoeringspraktijk van het sociaal domein binnen Stichtse Vecht.

Wij gaan ervan uit dat u dit advies zult opnemen in het Raadsinformatiesysteem ten behoeve van de werksessies en zien een reactie matrix op dit advies met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens de WMO-raad Sociaal Domein SV,

drs. D(aan) Weenk
Voorzitter

Bijlage: Kopie Actieprogramma Ouderen 2016-2017 versie 2 van 17 februari 2016, inclusief bijlage 4: de matrix Verwerking reacties bijeenkomst 21 januari 2016